

PROCESSEN ÄR ALLT

2014-03-10

Av: Movium

Inom stadsbyggnad är det idag få som ifrågasätter medborgarnas viktiga roll i processer som utvecklar staden. Tvärtom verkar medborgardialoger vara essentiella när den socialt hållbara staden ska byggas. Titti Olsson har läst bostadsminister Stefan Attefalls (KD) förslag som ska förenkla byggandet. Men hon ser inte människor i förslagen.

Det finns ett stort fokus på processer just nu. Uppsala Nya Tidnings kulturchef Lisa Irenius fick förra året utmärkelsen Årets förnyare för tidningens sätt att låta läsaren se kritikerns anteckningar i bokens marginal. En guldbagge för bästa film till Anna Odells Återträffen är filmvärldens sätt att visa att här är det processen som prisas. Processen är själva verket.

Vi blir berörda av processer på ett annat sätt än av färdiga verk, vi blir ifrågasatta och uppmanade att svara, tänka, föra dialog. En process sätter igång något. Den spränger gränserna.

En process kan mycket väl resultera i ett konkret resultat. Aktivt medskapande är en viktig del av den process stadsplanering innebär. Där förväntar sig medborgaren inte bara en transparens kring hur planerare tänker, utan utgår också från den självklara rätten att bli tillfrågad och inbjuden att skapa med. Och att ha inflytande över den slutgiltiga produkten: Staden.

Finns verktygen?

Frågan är inte längre om planeringen är redo för detta, utan om de verktyg som står en planerare till buds är de rätta. Hur skildras och speglas den sociala mångfalden, hållbarheten, lusten, av och i staden?

Och vilken roll har planeraren, yrkesproffset? Det är en fråga som alla yrkesverksamma inom alla sektorer sedan en ganska lång tid har varit tvungna att ställa sig, när den kompetenta medborgaren redan är där och vill vara med. Var och en måste ständigt fråga sig: Vari består min professionalitet? Vilken roll intar jag i den här processen där många är både medborgare och experter inom sitt område?

Tid att pröva nytt

Urbaniseringen sker snabbt i Sverige – ja faktiskt snabbast i Europa. Den rätta tiden för förändring av stadsplaneringskonsten är nu. Bostadsminister Stefan Attefall (KD) skrev den 13 februari i [SvD](#) om hur stolt han är över att vara del av en regering som för första gången på årtionden fattar beslut om förslag som innebär en förenkling av planprocessen i stort. Men räcker de förslagen verkligen? Vad de bidrar till för typ av städer sägs det inget om.

Vår tid innebär en utmaning för planeringen och innebär att planeraren – som i alla processer – blir ifrågasatt, provocerad och uppmanad att visa på vilket sätt en fråga är tänkt att bli löst.

Men i stadsplaneringskonsten räcker det inte att visa sina egna anteckningar i marginalen. Det handlar snarast om att tillåta att någon annan också gör sina tillägg i marginalanteckningen. Det handlar om att vara i dialog och verkligen lyssna. Inte enbart om att bygga mer. Hur ska vi annars alls kunna tala om socialt hållbart stadsbyggande?

Läs om hur det verkligen inte får gå till om man alls menar något med social hållbarhet, artikeln handlar om Kvillebäcken, Göteborg, och är hämtad ur [Arkitektur](#)